

15 בספטמבר 2026

-דחוף-

לכבוד

מר שי קינן

ראש עיריית חולון

עיריית חולון

באמצעות דוא"ל ובדואר רשום

הנדון: סגירת היחידה לטיפול בדרי רחוב בחולון והפסקת המענה לתושבי העיר

הרינו לפנות אליך בעניין שבנדון, כדלקמן:

1. לפי מידע שהגיע לידינו זה עתה, באחרונה הוחלט, לפי פרסומים בתקשורת, על סגירת היחידה לטיפול בדרי רחוב בעיר חולון והנחיה ישירה לעו"סים מטעם העירייה לחדול מכל טיפול בהם. לא הצלחנו לאתר מידע מוסמך אודות ההחלטה, הגורם שקיבל אותה, התשתית העובדתית והמקצועית שעליה נסמכה, מועד קבלתה, או המענה החלופי שגובש לדרי הרחוב בעיר שטופלו ביחידה.
2. מפרסום בתקשורת עולה כי לאחר סגירת היחידה הופסק או צומצם המענה העירוני הייעודי לדרי רחוב, לרבות איתור ויישוג, אבחון, טיפול פסיכו-סוציאלי, סיוע במיצוי זכויות, הפניה למסגרות חירום ושיקום, ליווי לאחר אשפוז ותיאום עם גורמי בריאות, רווחה ודיור. מבירורים בלתי רשמיים שערכנו, עולה כי אכן תושבי חולון דרי רחוב מופנים בפועל לרשויות אחרות או למסגרות חוץ-עירוניות, וכי במקרים מסוימים קיימת מניעה לקבלתם או למימונם בשל היעדר גורם עירוני מוסמך, התחייבות או תקצוב מטעם עיריית חולון.
3. ככל שמידע זה נכון, מדובר בתוצאה חמורה ובלתי חוקית של העברת האחריות לאוכלוסייה מוחלשת לרשויות אחרות, ללא הבטחת רצף טיפולי ומענה אפקטיבי.
4. הוראת תע"ס 3.33 – "הטיפול באוכלוסיית דרי הרחוב" – מטילה על המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית אחריות למתן מענים, סיוע וטיפול לדרי רחוב השוהים בתחומה או שפנו אליה, ללא תלות בכתובת הרשומה בתעודת הזהות או במשך שהייתם בתחום הרשות. ההוראה קובעת כי מטרות ההתערבות הן הצלת חיים, מניעת מוות ברחוב, מתן תנאי חיים הומניים, סיוע במיצוי זכויות ושיקום אישי, משפחתי וחברתי. הטיפול אמור להתבצע כרצף של מענים, החל מאיתור והגנה ראשונית ועד לאבחון, טיפול, שיקום והעברה למסגרת המשך מתאימה.
5. עוד קובעת הוראת תע"ס 3.33 כי ברשות מקומית שבה אותרו לפחות 15 דרי רחוב יש לפעול להקמת מסגרת מקומית אחת או יותר לטיפול בהם. לפי מידע שפורסם ונמסר לנו, בחולון מוכרים למשרד הרווחה כ-70 דרי רחוב, ומספר זה בוודאי גבוה יותר, שכן תחום חסרות הבית מאופיין בהערכת חסר.

6. יש לקוות כי ברור וידוע לעירייה, שהיחידה העירונית אינה שירות מנהלי בלבד. מדובר בחוליה מקצועית חיונית המאפשרת איתור של אנשים שאינם פונים בעצמם, יצירת קשר ואמון, קבלת פניות מבתי חולים ומגורמים בקהילה, הפניה למסגרות חירום, סיוע בקבלת גמלאות וסיוע בשכר דירה, וכן ניהול ומעקב אחר תוכנית השיקום. היחידה לדרי רחוב מקשרת ומתווכת לשירותי גמילה ותחליף סם וכן לשירותי בריאות חיוניים לאוכלוסייה זו ולתושבי העיר כולה.
7. סגירת היחידה ללא הקמת חלופה שוות ערך מעוררת חשש ממשי לפגמים מנהליים מהותיים, ובכלל זה: הפרת חובת העירייה לספק שירותי רווחה לתושבי העיר ולדרי רחוב השוהים בתחומה; הפרת הוראות תע"ס 3.33 והמדיניות המקצועית המחייבת את הרשות; קבלת החלטה ללא תשתית עובדתית מספקת ובלא בחינת מספר דרי הרחוב, צורכיהם והסיכונים הנשקפים להם; אי-שקילת חלופות סבירות, לרבות מיזוג היחידה עם מסגרת קיימת, הפעלתה באמצעות עמותה או הקמת מסגרת חלופית; פגיעה ברצף הטיפול וביכולת למנוע הידרדרות, אשפוזים חוזרים, אובדן זכויות ואף מוות ברחוב; שקילת שיקולים זרים או בלתי ראויים, ככל שהחלטת הסגירה נועדה לצמצם את נראותם של דרי הרחוב או לעודד את מעברם לרשויות סמוכות. ברור אף כי החלטה זו פוגעת בכבוד האדם ובזכות לקיום בתנאים בסיסיים, במיוחד נוכח מאפייניה של אוכלוסיית דרי הרחוב והקושי המובנה שלה למצות זכויות ולפעול באופן עצמאי מול הרשויות. זאת ועוד, הפגיעה אינה רק בדרי הרחוב בעיר, אלא בתושבי העיר כולה, חלקם משפחותיהם של דרי רחוב אלו, שכניהם וחלק אינטגרלי מהקהילה.
8. הדברים מקבלים משנה תוקף נוכח מרכזיותן של היחידות המקומיות באיתור, טיפול, הפניה, מיצוי זכויות וליווי מקצועי של דרי רחוב ובהינתן מציאות של מחסור משמעותי במעני לינה, ופערים בין השירותים הנדרשים לבין השירותים הקיימים בפועל. בנסיבות אלו, הפניה כללית למסגרות בערים אחרות אינה יכולה להיחשב, כשלעצמה, חלופה מספקת ליחידה עירונית פעילה. לשירותים עירוניים לדרי רחוב תפקיד הכרחי בזיהוי אדם כדר רחוב, בהגשת בקשות לסיוע בשכר דירה, באישור המשך השיקום ובדיווחים הנדרשים למימוש הזכויות. היעדר יחידה או גורם עירוני מתפקד עלול לפגוע לא רק בשירותים הטיפוליים אלא גם בזכויות קונקרטיות, לרבות סיוע בשכר דירה, גמלת הבטחת הכנסה בעילת דר רחוב, מיצוי זכויות לקצבת נכות, הפניה לגמילה והפניה למסגרות חירום ושיקום.
9. לסיכום: סגירת היחידה לדרי רחוב מונעת מאוכלוסיית קצה קבלת סיוע הכרחי ובסיסי ביותר, ומנוגדת להוראות תע"ס 3.33 ולחובות הרשות המקומית. **בנסיבות אלה, נבקש כלהלן:**
- א. להודיע בתוך 14 ימים ממועד קבלת פנייה זו אם היחידה לטיפול בדרי רחוב בחולון נסגרה, ואם כן – למסור את מועד הסגירה ואת ההחלטה הפורמלית שעליה היא נסמכת, לרבות זהות הגורם המוסמך שקיבל את ההחלטה ואת פרוטוקול הדיון, חוות הדעת, מסמכי המדיניות, מסמכי התקציב וכל מסמך אחר הנוגע לסגירת היחידה;
- ב. למסור נתונים עדכניים בדבר מספר דרי הרחוב המוכרים לעירייה ולמשרד הרווחה, לרבות מספר המטופלים ביחידה לפני סגירתה;
- ג. לפרט איזה מענה חלופי ניתן כיום לתושבי חולון דרי הרחוב;
10. ככל שלא יתקבל מענה מלא, ענייני ומגובה במסמכים בתוך המועדים האמורים, או ככל שיתברר כי לא קיים בחולון מענה חלופי העונה על דרישות הדין וההנחיות המקצועיות, נשקול

נקיטת כל ההליכים המשפטיים המתאימים ללא התראה נוספת. בכלל זה נשקול הגשת עתירה מנהלית לבית המשפט לעניינים מנהליים, ובמסגרתה יתבקש בית המשפט, בין היתר, להורות לעירייה ולגורמים הרלוונטיים להימנע מהותרת תושבי חולון דרי הרחוב ללא מענה; להורות על קבלת החלטה חדשה, לאחר בחינה מקצועית, עובדתית ומשפטית מלאה; להורות על השבת היחידה או על הקמת מסגרת חלופית שוות ערך; להורות על המשך מימון, הפניה וטיפול במקרים דחופים עד להקמת חלופה; להורות על מסירת מסמכי ההחלטה ועל הצגת תוכנית פעולה מלאה.

11. כאמור, נבקש את תשובתכם המלאה בכתב בתוך 14 ימים מהיום.

בכבוד ובברכה,

דנה הלוי, עו"ס
רופאים לזכויות אדם

מיכל תג'ר, עו"ד
האגודה לזכויות האזרח בישראל

העתק:
מנכ"ל משרד הרווחה והביטחון החברתי
ראש מנהל של"ם במשרד הרווחה
צוות תחום דרי רחוב, מנהל של"ם במשרד הרווחה